

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів вищої освіти**

**«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І
ВИРОБНИЦТВУ»**

**Актуальні питання розвитку аграрного та
земельного права: національний і
міжнародний вимір**

19 травня 2022 року

Біла Церква

2022

МЕЛЬНИК В.Р., студент 1 курсу

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК Л.М.**, канд. політ. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМА ЛЮДСЬКОЇ СВОБОДИ В ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМІ

Найбільшої свободи людина досягає, коли свобода є вибір самого себе, що по суті, покладає на саму особистість відповідальність за своє життя і за те, що відбувається в світі. Саме тому свобода є фундаментальною характеристикою людського життя. Людина володіє свободою вибору і одноосібно несе відповідальність за те, що з нею відбувається

Ключові слова: свобода людини; свобода вибору; екзистенціалізм; людина як особистість; поняття “свободи”.

Питанням поняття свобода особистості, задається кожна людина. Існує безліч інтерпретацій і філософських концепцій щодо поняття “свобода”. Однак, хотілося б зупинитися на тих філософських концепціях, що мають місце в напрямку сучасної філософії, як екзистенціалізм.

Філософський енциклопедичний словник визначає свободу як: “Здатність людини вільно визначати підстави своїх дій і відповідно реалізувати себе”[1, с. 570]. Саме тому свобода, насамперед, є усвідомленням меж можливостей людської поведінки, що залежить від конкретної ситуації людського існування (як індивідуального, так і суспільного) і при подібному розгляді є або усвідомленням необхідності (Бенедикт Спіноза, Георг Вільгельм Фридрих Гегель), або усвідомленою необхідністю (Жан-Поль Сартр).

Свобода – це поняття, що характеризує сутність людини та її існування, стан і можливості мислити й діяти відповідно до своїх переконань і бажань, а не внаслідок внутрішнього або зовнішнього примусу.

Атрибутивними особливостями свободи як духовного феномену є вибір і відповідальність.

Поняття “свобода” має велику кількість різноманітних трактувань, що існують у філософії, виходячи з ще більшої кількості філософських концепцій і теорій щодо цього ж поняття. Так, в у протестантському богослов’ї, розвинулася течія армініанство, що утворює вирішальну роль свободи волі у справі спасіння[2]. В історії філософії відомі наступні визначення поняття “свободи”: (1) фаталістична свобода (Епікур) – “пізнана необхідність”; (2) контингентна свобода (“свавілля” або “випадок”)– це множина рівноцінних виборів, обумовлених не волею суб’єкта, а киданням “жереба” (так званий принцип “Буриданового віслика”); (3) емпірична свобода (І.Кант), заснована на вольовому виборі будь-якого із декількох (як мінімум двох) нерівноцінних (а нерівноцінність визначається життєвим досвідом) можливостей, що являє собою реальне (і тому відповідальне); (4) екзистенційна або “тотальна” свобода (Жан-Поль Сартр), що базується на виборі ще не існуючих можливостей, а тому потребує їх попереднього (дораціоналістичного) створення.

Екзистенціалізм виникає в 20-30-х роках ХХ ст. у Західній Європі як “філософія людського існування”. Основою тут стає тема існування людини у відчуженому світі суспільних відносин. Екзистенціалісти вважають, що людина приречена бути вільною, якщо вона не бажає померти як особистість, духовно. Світ і людина мають майбутнє, тільки якщо людина знаходить у собі сили для того щоб не вмирати, а творити цей світ, роблячи його більш людським.

Заперечуючи поняття, що людина є продуктом або спадкових чинників

(З.Фрейд), або впливу навколишнього середовища, екзистенціалісти підкреслюють ідею, що, зрештою, кожний із нас відповідальний за те, хто ми і чим стаємо. Кожному з нас кинутий виклик –перед нами всіма, що основна мета наповнити життя змістом у цьому однотипному світі. Люди усвідомлюють, що вони відповідальні за свою долю і тому переживають біль розпачу, самотності й тривоги. Свобода ніколи не гарантує, що вибір буде правильним та розумним.

З екзистенційної точки зору, пошук справжнього існування вимагає чогось більшого, ніж задоволення біологічних потреб(Ч.Дарвін). Буде помилкою, якщо люди відмовляться від можливості зробити кожен момент свого життя максимально насиченим і найкращим чином проявити свої здібності. Той, хто відмовляється прийняти виклик і створити для себе гідне життя, чинить як зрадник, той хто зрадив свою людську сутність, не в змозі вирішити основні питання свого існування, оскільки людина та її життєдіяльність являють собою динамічний процес розвитку.

Люди повинні прийняти на себе відповідальність за вибір і напрямок своєї долі, тому що хочуть вони того чи ні, але вони прийшли в цей світ, і вони відповідальні за одне людське життя – своє власне. Уникати свободи і відповідальності – значить бути несправжнім, поводитися як зрадник і зрештою, жити в розпачі безнадії.

Розглядаючи проблему свободи, екзистенціалізм відхиляє як раціональну просвітницьку традицію, що зводить свободу до пізнання необхідності, так і гуманістичну, для якої свобода виражається в розкритті здібностей людини, розкріпачення її внутрішнього світу. Свобода в розумінні екзистенціалістів – це сама екзистенція, екзистенція – це і свобода.

Відповідно до вчення французького філософа-екзистенціаліста Жан-Поль Сартра, ми не вибираємо, бути нам вільними чи ні, - ми приречені бути вільними. Присуджена до свободи людина несе на своїх плечах тягар відповідальності за весь Всесвіт. “Якщо Бога не існує, ми не маємо перед собою ніяких моральних цінностей або приписів, що виправдовували б наші дії. Таким чином, ані за собою, ані перед собою – у світлій царині цінностей – ми не маємо ані виправдань, ані вибачень. Ми самотні і нам немає вибачення. Це й є те, що я виражаю словами: людина присуджена на свободу. Присуджена, тому що не створена сама собою; і все ж таки вільна, тому що, одного разу прийшовши у світ, відповідає за все, що робить”[3].

Одним з найголовніших та яскравих проявів екзистенційної філософії є історичний вибір людини. Історичне майбутнє, підкреслював Сартр, не є чимось схожим на прикордонний стовп, який стоїть наприкінці шляху, воно є тим, що з нього зроблять люди; хоча ми не можемо змінити минуле, але ми можемо щомиті дати йому інше продовження. “Вибираючи себе, я створюю всезагальне. Я створюю його, розуміючи проект будь-якої іншої людини, до якої епохи вона б не належала. Ця

абсолютність вибору не ліквідує відносності кожної окремої епохи. Екзистенціалізм намагається показати цей зв'язок між абсолютним характером вільної дії, за допомогою якої кожна людина реалізує себе, реалізуючи в той же час певний тип людства, - дія, що зрозуміла будь-якій епосі, будь-якій людині і відносністю культури, яка може бути наслідком такого вибору”[3].

Екзистенціалізм не встановлює змістовних критеріїв добра і зла, тобто не будує систему моральної філософії, оскільки совість визначається екзистенціалістами як заклик екзистенції вибрати себе насправді, знайти себе. Совість – це заклик бути добрим і уникати зла – це є заклик бути самим собою, а не “іншим”, не “стороннім”(А. Камю). Бути вільним – значить не робити і не думати так, як інші. Бути вільним, бути екзистенцією, - значить бути самим собою, тому, за словами Сартра, “людина приречена бути вільною”. Свобода виявляється в екзистенціалізмі як важкий тягар, який повинна нести людина, оскільки вона особистість. Вона може відмовитися від своєї свободи, перестати бути самою собою, стати “як усі”, але тільки ціною відмови від себе як особистості.

У суспільстві ХХ-ХХІ століття свобода особи частіше усього обмежується інтересами суспільства, в якому вона живе. Кожна людина – індивід, бажання та інтереси якого не завжди збігаються з інтересами суспільства. У цьому випадку особистість під впливом суспільних законів повинна робити в окремих випадках так, щоб не порушувати інтересів суспільства, у протилежному випадку їй загрожує “показове” покарання від імені суспільства.

Список літератури

1. Бичко І. Свобода. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. – Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. – С. 570. – 742 с.
2. Мельник Л. М. Армініанство. Велика українська енциклопедія. URL:<https://vue.gov.ua/Армініанство> (дата звернення: 4.05.2022).
3. Сартр Ж.-П., Экзистенциализм – это гуманизм. Сумерки Богов. URL: <http://psylib.org.ua/books/sartr01/> (дата звернення: 4.05.2022).

УДК 340.113

ПУСТОВІТ І.С., студент 1 курсу

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОНЯТТЯ «ВИМУШЕНА МІГРАЦІЯ» В ЮРИДИЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

В тезах проаналізовано поняття «вимушена міграція» в юридичній літературі.

Ключові слова: міграція, мігрант, незаконна міграція, нелегальний мігрант.

Юридична наука в останні десятиліття зіткнулася з таким правовим явищем, як фізичні особи, що нелегально переміщувалися. Юридичну літературу, яка розглядає це питання, складно знайти, і справа тут в тому, що масова нелегальна міграція, в

ЗМІСТ

Процько М.І. Окремі питання земельно-правової реформи.....	3
Андрушко І.О., Малишко І.В. Новелли податкового законодавства щодо фізичних осіб підприємців.....	5
Андрущенко М.М., Настіна О.І. Землі громадської забудови та землі житлової забудови: спільні та відмінні риси.....	7
Бреус А.О., Грек І.М. Волонтерський рух: становлення та розвиток на Білоцерківщині.....	9
Богданевич Д.І., Терещук М.М. Правова культура в Україні: проблеми формування...	11
Васютюк А.А., Макарчук В.В. Співвідношення міжнародних злочинів та злочинів міжнародного характеру.....	13
Гребенко А.Є., Настіна О.І. Про право іноземців та осіб без громадянства на землі сільськогосподарського призначення.....	15
Дроваль А.С., Настіна О.І. Обмеження прав на землю.....	16
Зайцева Н.В., Настіна О.І. Конституційні засади реалізації права власності на землю в Україні.....	19
Козубенко Я.С., Настіна О.І. Правові питання використання земель запасу.....	21
Морська В.Р., Настіна О.І. Правові засади збереження земель.....	22
Мельник В.Р., Мельник Л.М. Проблема людської свободи в екзистенціалізмі.....	24
Пустовіт І.С., Макарчук В.В. Поняття «вимушена міграція» в юридичній літературі.....	26
Слободянюк В.С., Бровко Н.І. Проблемні питання реалізації закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» в період війни.....	28
Качалов В.О., Пахомова А.О. Правова охорона винаходів: міжнародний досвід.....	31
Дзюман А.К., Ломакіна І.Ю. Трудова міграція в сучасних умовах.....	33
Клименко Д.О., Самойлович А.А. Актуальність запобігання корупції у земельних відносинах.....	35
Костюк Р.М., Сокиринська О. А. Нюрнберзький процес з погляду сучасності.....	37
Кубрик А.О., Сімакова С.І. Правові підстави протидії корупції в органах поліції України.....	39
Майстренко А.А., Малишко І.В. Податкова реформа в період воєнного стану.....	41
Мерзлов В.С., Мельник О.Г. Створення належних умов для реалізації прав людини в Україні через призму принципу рівності та недискримінації.....	43
Мідянка І. І., Єфремова І.І. Значення договорів у реалізації цивільних прав.....	45
Пархоменко С.О., Мельник О.Г. Гарантії діяльності правозахисників у досягненні цілей щодо захисту прав людини в ЄС.....	47
Плахотнюк А. В., Аргат Я. П. Історія розвитку патронату над дітьми в Україні.....	48
Малишко Д.В., Терещук М.М. Гносеологічні витоки правової системи України.....	50
Сергєєв О. В., Мельник О. Г. Воєнні кримінальні правопорушення, вчинені російськими окупантами на території України.....	52
Норченко К.С., Настіна О.І. Землі сільськогосподарського призначення: сучасні проблеми та виклики.....	54
Плахотнюк А.В., Сімакова С.І. Правові засади запобігання корупції в медицині.....	56
Петрук Н.В., Настіна О.І. Реалізація права на землі сільськогосподарського призначення в сучасних умовах.....	59
Приймак М.Ю., Росавіцький О.О. Організуюча діяльність державної служби.....	60